

Miljøstiftelsen Bellona
Vulkan 11, 0178 Oslo

Oslo, 10.11.2020

Arbeids- og sosialdepartementet
v/ Arbeids- og sosialminister Henrik Asheim

Kopi:

- Olje- og energidepartementet
v/ olje- og energiminister Tina Bru
- Petroleumstilsynet
- Stortingets energi- og miljøkomite
- Stortingets Arbeids og sosialkomite

Klage på pålegg etter Petroleumstilsynets tilsyn med OKEA sin oppfølging av brønnintegritetsstatus for Draugen feltet (Aktivitet 061093011)

Bellona viser til Petroleumstilsynets pålegg til OKEA 09.11.2020 (Petroleumstilsynet 2020/1284/ErH/NR):

«Med hjemmel i rammeforskriften § 69 om enkeltvedtak, jf. styringsforskriften § 6 om styring av helse, miljø og sikkerhet, styringsforskriften § 21 om oppfølging og § 5 om barrierer, samt innretningsforskriften § 48 om brønnbarrierer og aktivitetsforskriften § 85 om brønnbarrierer, pålegger vi OKEA å gjennomgå, kvalitetssikre og oppdatere brønnintegritetsstatus for de 22 brønnene på Draugen feltet, ref. rapportens kap. 5.1.1, 5.1.2 og 5.1.3.

For at brønnintegriteten skal opprettholdes, pålegges selskapet å iverksette tiltak slik at brønnbarrierer og barriereelementer som er ute av funksjon eller svekket er kjent, slik at det settes i gang tiltak for å rette opp eller kompensere for manglende eller svekkede brønnbarriere ref. rapportens kap. 5.1.1 og 5.1.2.

En tidfestet plan for hvordan dette arbeidet skal gjennomføres og følges opp skal oversendes Petroleumstilsynet innen 01.12.2020.

Fristen for å etterkomme pålegget er 01.03.2021. Vi skal ha melding når pålegget er etterkommet.»

Bellona påklager vedtaket om pålegg til Arbeids- og sosialdepartementet. Bellona ber departementet vurdere pålegget i lys av sakens grad av alvorlighet, kompleksitet og interessekonflikter.

Bellona ber departementet om å vurdere stans av produksjon på Draugen inntil sikkerhetsnivået på er hevet til et faglig og teknisk nivå som tillater drift etter lovverket.

Grove lovbrudd og store sikkerhetsproblemer på OKEA Draugen

Petroleumstilsynet har nylig avdekket alvorlige sikkerhetsproblemer på Draugen-plattformen, der Ola Borten Moe er plattformsjef under opplæring og medeier i oljeselskapet OKEA. Petroleumstilsynet lar likevel driften fortsette til tross for at Draugen har hatt manglende brønnbarrierer i flere år. Bellona mener forholdene på Draugen er så alvorlige at plattformen må stenges umiddelbart.

Petroleumstilsynet legger til grunn at plattformsjefen er ansvarlig for sikkerheten og må avgjøre en eventuell nedstigning for å opprettholde sikkerheten. Det er ekstraordinære forhold på Draugen som gjør at Petroleumstilsynet ikke kan overlate avgjørelsen til OKEA om å stanse driften og utarbeide nødvendige sikkerhetstiltak på Draugen. Forholdene er komplekse, og de har samtidig en plattformsjef under opplæring med flere interessekonflikter. Det tilsier at Petroleumstilsynet må gripe inn og stanse produksjonen inntil sikkerheten er ivaretatt.

Bellonas tekniske og finansielle analyser tilsier at det krever store kostnader å bringe Draugen-plattformen og organisasjonen opp på et faglig og teknisk nivå som tillater drift etter lovverket. OKEA står i en presset økonomisk situasjon, og kostnadene kan potensielt medføre konkurs for OKEA.

Under tilsynet Petroleumstilsynet utførte 9.-10. september 2020 ble det påvist flere sikkerhetsproblemer og brudd på forskrifter. Petroleumstilsynet ser alvorlig på saken og skriver at OKEA ikke har tatt tilstrekkelig ansvar for oppfølging og styring av brønnintegritet på Draugen.

OKEA ser ikke ut til å ha kontroll på den mest grunnleggende brønnsikkerheten. Det er mange og svært alvorlige lovbrudd som er av stor betydning for sikkerheten.

Etter Bellonas mening er det svært oppsiktsvekkende at Petroleumstilsynet ikke har stengt plattformen på grunn av alvorlighetsgraden dokumentert og de pålegg som er gitt i det som nå er offentliggjort av tilsynet. Det er etter Bellonas mening også sterkt kritikkverdige av Petroleumstilsynet å ikke politianmelde de forhold som er avdekket da dette er alvorlig kriminalitet med stort potensial for å kunne utvikle seg til fare for liv, helse og miljø.

Flere brønner er ikke tilstrekkelig sikret

I tilsynsrapporten publisert 9. november 2020 avdekket Petroleumstilsynet mangler ved brønnbarrierer i flere brønner i operasjon. En av produksjonsbrønnene har produsert uten nødavstengningsfunksjon siden 2017. OKEA har ingen plan for hvordan brønnene skal sikres igjen.

Draugen har i dag flere brønner med mangelfulle eller svekkede brønnbarrierer, uten at det er fremlagt planer for reparasjon eller gjenoppsettelse av brønnbarrierene. Flere av brønnene har hatt svekkelser over lengre tid uten at det er foretatt en intern verifikasjon i etterkant av at OKEA overtok operatørskapet.

Ptil avdekket at 21 av 22 brønner har ikke brønnbarrieretegninger (WBS) som er verifisert og godkjent internt i OKEA. Med Draugens lange og problematiske historie med korrosiv brønnstrøm og svekkelser i barrierene er det sterkt kritikkverdige at OKEA ikke har gjort egne verifikasjoner av brønnbarrieretegningene.

OKEA vet ikke omfanget av problemene

Under tilsynet kom det frem at OKEA ikke vet hvilke sikkerhetsbarrierer som er ute av funksjon. Tegningene til OKEA er ikke oppdatert, og det er tilfeller der konstruksjoner er laget slik at OKEA ikke har oversikt over om barrieren fungerer etter hensikten.

Den manglende oversikten gjør at OKEA ikke kan fastslå hvor omfattende sikkerhetsproblemene er. Totaliteten er så alvorlig at Bellona anser det som uforsvarlig å fortsette driften før sikkerhetsnivået opprettholdes.

Manglende uavhengighet går utover sikkerheten

Tilsynet påviste at samme person har ansvar for oljeproduksjonen og brønnsikkerheten. Da kan det oppstå konflikt mellom hensynet til høyest mulig oljeproduksjon og ivaretagelse av sikkerheten på plattformen. Det er også svært uheldig at plattformsjef *under opplæring* siden oktober 2019, Ola Borten Moe, også er medgrunnlegger og -eier i selskapet med 0.55 % eierandel i OKEA. Det må legges til grunn at dette eierforholdet kan påvirke plattformsjefens beslutning om hva som er forsvarlig drift og hva slags utbedringer som må foretas. Det er plattformsjefen som er ansvarlig for sikkerheten på Draugen, og som har myndighet til å stanse produksjonen dersom hensyn til sikkerhet krever det.

Ved tilsvarende forhold på Goliat henviste Petroleumstilsynet at det er selskapet og plattformsjefens ansvar å vurdere om driften er i henhold til regelverket når Bellona krevde denne plattformen stengt. Bellona mener likevel det finnes situasjoner hvor Petroleumstilsynet må gripe inn. I dette tilfellet er det spesielle forhold som vil kunne påvirke plattformsjefens beslutninger. Det er svært uheldig at plattformsjefen også er eier i selskapet.

Lisenshavere må ansvarliggjøres og OD må vurdere kompetansen i OKEA

Bellona mener de avdekkede manglene og feilene i Draugenfeltets brønnintegritet er så alvorlige at umiddelbare tiltak er nødvendig. Produksjons og injeksjonsbrønner må stenges og sikres umiddelbart. Med lisensinnehavere, Petoro og Neptune Energy må involveres og ansvarliggjøres for å opprette sikkerhetsbarrierer og sørge for at dokumentasjon og risikostyringssystemer opprettes før feltet igjen kan settes i drift. Oljedirektoratet må vurdere om OKEA har tilstrekkelig kompetanse og lovforståelse til å inneha operatøransvar.

Bellona vurderer at avvikene som er avdekket av Petroleumstilsynet utgjør en farlig situasjon og kan medføre blow-out og fare for store oljeutslipp, gassutslipp med fare for brann og eksplosjon og tap av liv og helse.

- Petroleumstilsynet opprettholder ikke sikkerheten på norsk sokkel

Bellona krever at Petroleumstilsynet må verifisere at alle avvik fra tidligere tilsyn er lukket før Draugen får tillatelse til å starte opp anlegget igjen. Dette bør formidles til OKEA umiddelbart.

Petroleumstilsynet har de siste årene fått kross kritikk for å ikke benytte sterke nok virkemidler for å ivareta sikkerheten i oljebransjen. Ifølge tilsynsrapporten publisert 9. november 2020 ble det avdekket 3 påviste lovbrudd (avvik) og 4 mistanker om lovbrudd (forbedringspunkter).

Også i 2019 avdekket Petroleumstilsynet manglende dokumentasjon på brønnintegritetsstatus for flere av produksjons- og injeksjonsbrønnene. Det ble også påpekt at OKEA hadde problemer med å etablere

eget styringssystem for vedlikehold. Petroleumstilsynet pålegger nå OKEA å gjennomgå, kvalitetssikre og oppdatere brønnintegritetsstatus for de 22 brønnene på Draugen feltet.

Petroleumstilsynet pålegger også selskapet å iverksette tiltak slik at brønnbarrierer og barriereelementer som er ute av funksjon eller svekket er kjent, slik at det settes i gang tiltak for å rette opp eller kompensere for manglende eller svekkede brønnbarrierer.

Fristen for å etterkomme pålegget er 01.03.2021 og Petroleumstilsynet krever en tidfestet plan for hvordan arbeidet skal utføres innen 01.12.2020.

Bellona erfarer igjen treg journalføring hos Petroleumstilsynet. «*Brev fra Petroleumstilsynet til OKEA 28.10.2020*», og «*Kommentar fra OKEA til Petroleumstilsynet 4.11.2020*» er fortsatt ikke journalført. I og med at journalen er hovedredskaper myndighetene har til å holde orden og kontroll i saken må det antas at journalføring skjer kontinuerlig. At dokumenter etter to uker fortsatt ikke er journalført er i strid med offentlighetsprinsippet, og brudd på normalkravet om at journalføring skal skje fortløpende. Treg journalføring er til hinder for offentlighetens innsyn i myndighetenes arbeid.

Fakta om Draugen-feltet:

Draugenfeltet er et olje- og gassfelt på Haltenbanken. Utvinningen startet i oktober 1993 med forventet levetid på 30 år. Norske Shell (Shell) var operatør for feltet frem til desember 2018 da operatøransvaret ble overtatt av OKEA. Draugen har samtykke frem til 2024 og det er forventet at operatøren vil søke om forlenget levetid. Det er i dag 6 brønner på Draugen plattformen med 16 tilknyttede havbunnsbrønner.

Rettighetshavere er operatøren OKEA, samt lisenshaverne Petoro og Neptune Energy.

2020_1284_brev-vars 2020_1284_rapport-ve
el-om-palegg-tilsyn-oarsel-om-palegg-tilsy

Med vennlig hilsen,
Frederic Hauge

Miljøstiftelsen Bellona